

Pískovna Žizníkov se stala novou přírodní památkou. Ochrání naši nejvzácnější žabu ropuchu krátkonohou

20. 11. 2018 00:00

Vzácná ropucha krátkonohá se v Libereckém kraji vyskytuje pouze ve dvou lokalitách. Jednou z nich je malá pískovna v Žizníkově na Českolipsku. Ta se stala v září letošního roku nejnovějším zvláště chráněným územím, o které pečuje Krajský úřad Libereckého kraje.

Pískovna Žizníkov spadá do oblasti České Lípy. Důvodem vyhlášení území na ploše téměř 20 ha byl nedávno zjištěný výskyt kriticky ohrožené ropuchy krátkonohé. „*Přežití ropuchy krátkonohé v lokalitě Pískovny Žizníkov bylo ještě donedávna ohroženo s ohledem na připravované ukončení těžby písku. Krajský úřad se proto rozhodl toto místo vyhlásit jako další k již 32 existujícím maloplošným zvláště chráněným územím, o které kraj pečuje,*“ uvedl Jiří Löffelmann, člen rady Libereckého kraje pro resort životního prostředí, zemědělství a rozvoje venkova.

Ropucha krátkonohá je naší nejvzácnější žabou, která v republice nyní žije v několika izolovaných populacích na západě, severu a jihu Čech. Preferuje narušované biotopy bez vegetace nebo jen se spoře zarostlou půdou. Často se přes den zahrabává, aby unikla slunečnímu žáru. Při zimování se dokáže zavrtat až do hloubky dvou metrů. Pískovna v Žizníkově je pro ropuchu v tomto ohledu vhodným místem.

Dlouhá léta o jejím výskytu v této oblasti věděla pouze úzká skupina místních přírodovědců. Ti se obrátili na Krajský úřad Libereckého kraje poté, kdy zjistili, že se v pískovně nebude dále těžit, ale naopak se má v rámci schválených rekultivačních plánů zavézt. To by znamenalo i zánik vhodných míst pro ropuchu.

„*Bylo nutné skloubit zájmy těžaře a ochrany přírody. A to nelze jinak než kompromisem. Pískovna se bude nadále řízeně zavážet, ale finální úprava nebude spočívat ve vysázení vánočních stromků, ale povrch budou tvořit písky, jíly a neúživné půdy a zůstane ponechán bez vegetace. Mezitím budou v již opuštěné části pískovny provedena opatření, která nalákají žáby do nových tůňek a velkých hromad volného písku,*“ dodal Löffelmann. Opatření za zhruba jeden milion korun zamýšlí Liberecký kraj financovat z prostředků Operačního programu životní prostředí, které pokryjí maximálně

85 % ceny projektu. Projekt bude dle předpokladů ukončen na konci roku 2019.

Počet míst, kde se vyskytuje ropucha krátkonohá, rapidně klesá po celé republice. Proto začal odbor životního prostředí a zemědělství krajského úřadu v roce 2015 intenzivně jednat s majitelem pískovny o možnosti tento druh v místě zachovat. To si vyžádalo změnu rekultivačního plánu a posléze také zpracování návrhu na vyhlášení Pískovny Žizníkov jako přírodní památky.

Na programu pro záchranu tohoto druhu žáby hodlá spolupracovat i Ministerstvo životního prostředí, které již připravuje plán péče o ropuchu krátkonohou na území republiky. V souladu s tímto programem plánuje krajský úřad v pískovně v budoucnu zavést pojezdy těžké a vojenské techniky, která bude suplovat pohyb těžební techniky, a tím zarůstající plochy narušovat. Při budoucí péči o ochranu území se nevyklučují ani řízené jízdy offroadových vozidel nebo čtyřkolek. Ty dokáží efektivně obnovit mělké tůně, které ropuchy krátkonohé k množení nutně potřebují.

Autorem fotografií: Mgr. Radomír Studený